

Het doel van de les

In deze les ...

- lees ik hoe en waar de pad leeft.
- lees ik hoe je zorg draagt voor de pad.
- leer ik hoe ik antwoorden zoek in een tekst.

Materiaal

Voor de leerlingen	Voor de leerkracht
• werkschrift	• handleiding

Tekstkenmerken

AVI- en CLIB-niveau	Soort tekst	Thema
AVI-E3 / CLIB-4	historisch – maatschappelijk – technisch – experimenteel – natuur	biotopen

Tekststructuur: De lay-out van de tekst is eenvoudig en er wordt een goed leesbaar lettertype gebruikt. Hij geeft in korte zinnen opsommend wel heel wat informatie. De afbeeldingen ondersteunen de informatie. De tekst heeft een duidelijke alinea-indeling.

Taalkenmerken: De stijl van de tekst is informatief. Er wordt gebruikgemaakt van eenvoudige signaalwoorden, wat de tekst soms chronologisch en begrijpelijk maakt. Extra duiding is mogelijk aangewezen bij deze woorden: bij dag, schuilhouden, een lift krijgen, een snoer (van eitjes), zorg dragen voor, winterslaap en paddentrek.

Bedoeling: De bedoeling van de schrijver is duidelijk en makkelijk uit de tekst te halen: informeren over hoe en waar een pad leeft, hoe hij groeit, hoe je ervoor kunt zorgen ...

Benodigde achtergrondkennis: De inhoud van de tekst sluit aan bij de belevingswereld van de leerlingen.

De tekst sluit aan bij de bundel **Op avontuur** van *Op verkenning*. In Les 5 leren de leerlingen kleine dieren te sorteren volgens kenmerken en respect te hebben voor de natuur en het milieu. De pad komt daar als dier ook kort aan bod.

Vragenstructuur na 3 sessies

Sessie	Opbouw vragen	Tekstgerichte vragen	Niet-tekstgerichte vragen
	Algemene begripsvragen	Waarover gaat de tekst volgens jou? Waarom denk je dat? (opd. 1a) Hoe kun je de pad helpen? (opd. 2d) Waarover lezen we? 	Wat weet je al over de pad? (opd. 1b)
	Belangrijke details	Waar legt de pad eitjes? (opd. 4a) Waar leeft de pad? (opd. 4a) Wanneer legt een pad eitjes? (opd. 4a) Waar houdt de pad zich schuil? (opd. 4a) Waarom zie je bij dag bijna nooit een pad? (opd. 4a) Hoe legt mama pad eitjes? (opd. 4a) Waarom is het goed als er een pad in de tuin leeft? (opd. 6a) Wat doet een pad als het koud wordt? (opd. 6a) Wat zegt het verkeersbord? (opd. 6a) Waarom moet je je handen wassen nadat je een pad vastnam? (opd. 6a) Waarom heeft een pad gif op zijn huid? 	
	Tekststructuur	Hoeveel teksten lezen we? Waaraan zie je dat? 	
	Afleidingen	Zet in de juiste volgorde hoe een pad groeit: snoer van eitjes - dikkop - kikkervisje - pad. (opd. 4b) Hoe help je een pad bij de paddentrek? (opd. 6b) Wat is de paddentrek? Wie, wat, waarom, wanneer ... Hoe kun je padden helpen? 	Zou je graag helpen tijdens de paddentrek? Waarom (niet)?
	Bedoeling van de schrijver	Waarom schrijft de schrijver deze teksten? Wat wil hij ons leren? 	

Gespreksopdracht**Denken-delen-uitwisselen**

Lees de titel en stel enkele vragen (**OPDRACHT 1**):

- *Waarover gaat de tekst volgens jou?*
Waarom denk je dat?
- *Wat weet je al over de pad?*

Laat de leerlingen hun ideeën verwoorden.
Maak van de laatste vraag een woordveld met antwoorden op bord. Hou dat aan gedurende de lessenreeks.

Schrijf de **doelen** van de les op bord:

- *Ik lees hoe en waar de pad leeft.*
- *Ik lees hoe je zorg draagt voor de pad.*
- *Ik leer hoe ik antwoorden zoek in een tekst.*

The screenshot shows a digital interface for a lesson titled "De pad". At the top left is a speech bubble icon. The title "De pad" is in blue. Below it is a box titled "In deze les ..." containing three bullet points: "lees ik hoe en waar de pad leeft.", "lees ik hoe je zorg draagt voor de pad.", and "leer ik hoe ik antwoorden zoek in een tekst.". Below this is a section titled "1 Lees de titel." with a sub-header "VOOR HET LEZEN". Underneath are two questions: "a Waarover gaat de tekst volgens jou? Waarom denk je dat?" and "b Wat weet je al over de pad?".

Geef de leerlingen enkele **aandachtspunten** mee voor ze de tekst beluisteren.

Omkring tijdens het lezen 1 tot 4 moeilijke woorden die je niet begrijpt.

Luisteren

De leerlingen luisteren een eerste keer naar de tekst **(OPDRACHT 2)** en maken zelf **aantekeningen**.

Ze volgen met de vinger of een leeslat.

Sterkere lezers kunnen eventueel duo-lezen:

Deel 1: leerling 1 leest hardop, leerling 2 wijst bij.

Deel 2: leerling 1 wijst bij, leerling 2 leest hardop.

Mondelinge vragen

Denken-delen-uitwisselen

Overleg met je buur over de volgende vragen

(OPDRACHT 2d-e):

- Hoe kun je een pad helpen?
- Wat wist je nog niet over de pad?

Bespreek de antwoorden kort klassikaal.

Observatietips tijdens sessie 1

Loop rond in de klas.

Observeer of de leerlingen de tekst begrijpen.

De leerlingen praten over hun begrip van de tekst of over de moeilijkheid van het taalgebruik in de tekst.

Luister en beoordeel wat de leerlingen begrepen hebben.

2 Luister een eerste keer naar de tekst.

Tijdens het luisteren

a Volg met je vinger of je leeslat.
b Omkring 1 tot 4 moeilijke woorden.

DE PAD

Zo leef ik.
Ik leef in **het bos, in het park of in een tuin.**
Je ziet mij niet vaak.
Bij dag hou ik me schuil.
5 **Dan zit ik in een hol of onder een steen.**
Ik kan zwemmen, maar dat doe ik niet vaak.

Op een dag in de lente wil ik eitjes leggen.
10 **Dan ga ik naar een vijver of een sloot.**
Ik trek niet alleen op pad.
Alle padden kruipen uit hun hol!
Dat is de paddentrek.

Soms zie je twee padden op elkaar.
15 **Mijn papa krijgt een lift op de rug van mijn mama.**
Mijn mama is veel groter dan mijn papa.

LIFT

In het begin ben ik nog geen pad.
Dat gaat stap voor stap.

20 **Mijn mama legt een snoer van eitjes in het water.**
Daar zit slijm rond. Zo blijven de eitjes samen.
Als ik uit het ei kom, ben ik een **dikkop**.
Na een tijd krijg ik pootjes. Mijn staart valt af.
Ik kruip uit het water, op zoek naar een bos.

25 Nu ben ik een **pad!**

Zo draag je zorg voor de pad.
Woont er een pad in jouw tuin?
Dat is goed.

De pad eet slakken op.
30 Als het koud wordt, **zoekt de pad een warm plekje.**
Leg een hoop takken bij elkaar.
Daar slaapt de pad tot het weer warm wordt.
Zie je dit bord in de straat?
Het bord zegt:

35 **"Let op, rij de pad niet plat!"**
Hier kruip de pad de straat op.
Rij traag met de auto.

Wil je de pad helpen?
Zoek een plek waar padden de straat op gaan.

40 Hier zijn wat tips:

- Neem de pad rustig op.
- Leg haar in een emmer.
- Breng de emmer naar de overkant van de straat.
- Laat de pad vrij. Nu gaat ze naar de vijver.
- Was je handen of doe je handschoenen uit.

45 **Op de huid van de pad zit gif.**
Dat gif smaakt erg vies.
Veel dieren lusten het niet.
Voor de mens kan het gif geen kwaad.

WINTERSLAAP

een dier in het bos

Meer weten?
Een dier in het bos,
Liesbeth Van Bogaert,
De Eenhoorn

NA HET LUISTEREN

c Trek een lijn onder één stukje tekst waarin iets staat wat je nog niet wist over de pad.
d Hoe kun je de pad helpen?
e Wat wist je nog niet over de pad?

Schrijf de **doelen** van de les op bord:

- Ik lees hoe en waar de pad leeft.
- Ik lees hoe je zorg draagt voor de pad.
- Ik leer hoe ik antwoorden zoek in een tekst.

Mondelinge vragen

Stel de volgende vragen:

- Hoeveel teksten lezen we?
- Waaraan zie je dat?
- Waarover lezen we?

Lezen

Laat de leerlingen de tekst *Zo leef ik.* een tweede keer lezen. De leerlingen lezen in duo's: ze lezen om de beurt een regel (**OPDRACHT 3**).

Stimuleer hen om per twee samen te werken aan de opdrachten en te overleggen. Elke leerling kleurt in de eigen tekst de antwoorden op de vragen over belangrijke details.

Model een vraag die je op bord schrijft: Wie is de grootste pad?

Ik zoek een antwoord op die vraag in de tekst. Als ik weet waar het antwoord staat, dan lees ik vanaf daar. Anders moet ik de hele tekst lezen van voren af aan. Ik weet nog dat ik er iets over kon lezen in het derde stukje, bij de tekening met de twee padden. Ik lees het opnieuw: Soms zie je twee padden op elkaar. Mijn papa krijgt een lift op de rug van mijn mama. Mijn mama is veel groter dan mijn papa. In dat laatste zinnetje staat het antwoord: Mijn mama is veel groter dan mijn papa.

TIP: Modellen is belangrijk in het leerproces. Als je wilt dat leerlingen goed leren begrijpend lezen, dan moet je als leerkracht het proces voordoen terwijl je hardop denkt en discussies voert met de leerlingen. Ook bij sterke lezers zullen er momenten zijn waarbij je als leerkracht opnieuw moet voordoen. Als je merkt dat de leerlingen vastlopen, brengt modellen het proces opnieuw op gang.

→ ③ Lees het eerste deel van de tekst (*Zo leef ik.*) een tweede keer. Lees om de beurt een regel.

Schriftelijke opdracht

De leerlingen beantwoorden de vragen bij het eerste deel (**OPDRACHT 4**).

Mondelinge vragen

Stel daarna deze vraag:

Wat wordt er verteld in de eerste tekst?

Bespreek de schriftelijke vraag (**OPDRACHT 4b**).

Stel bijkomend de vraag: *Wat verliest een dikkopje?*

Wat komt erbij?

Wijs aan in de tekst en ga in op verschillende betekenisvragen:

- Wat betekent 'een lift krijgen'?
- Wat betekent 'een snoer van eitjes'? Waarom zit er slijm rond?
- Wat betekent 'alleen op pad trekken'?

Lezen

Laat de leerlingen het deel *Zo draag je zorg voor de pad* een tweede keer lezen. De leerlingen lezen in duo's: ze lezen om de beurt een regel (**OPDRACHT 5**).

Stimuleer hen om per twee samen te werken aan de opdrachten en te overleggen. Elke leerling kleurt in de eigen tekst de antwoorden op de vragen over belangrijke details.

Schriftelijke opdracht

De leerlingen beantwoorden de vragen bij het tweede deel (**OPDRACHT 6**).

Mondelinge vragen

Stel daarna deze vraag:

Wat wordt er verteld in het tweede deel?

Bespreek de schriftelijke vragen (**OPDRACHT 6a**). Stel bijkomend de vraag: *Waarom heeft een pad gif op zijn huid?*

Wijs aan in de tekst en ga in op verschillende betekenisvragen:

- Wat betekent 'ik draag zorg voor'?
- Wat betekent 'voor de mens kan het gif geen kwaad'?

Observatietips tijdens sessie 2

Ondersteun de leerlingen in het zoeken van een antwoord in de tekst: *Wat is de vraag? Weet je waar je moet beginnen zoeken? We lezen een stukje. Staat het antwoord erin? Wat moet je kleuren?*

Observeer of de leerlingen de tekst begrijpen.

De leerlingen praten over hun begrip en de taal van de tekst op een dieper niveau.

Luister en beoordeel wat de leerlingen begrepen hebben.

4 Beantwoord de vragen.

a Kies om de beurt een vraagkaartje. Zoek samen in de tekst het antwoord. Kleur het antwoord in de tekst in de kleur van het vraagkaartje.

Waar legt de pad eitjes? Waar leeft de pad? Kleur drie plaatsen. Wanneer legt een pad eitjes?

Waar houdt de pad zich schuil? Waarom zie je bij dag bijna nooit een pad? Hoe legt mama pad eitjes?

b Hoe groeit een pad? Verbind elke tekening met de juiste naam.

pad kikkervisje dikkop snoer van eitjes

5 Lees het tweede deel (Zo draag je zorg voor de pad.) een tweede keer. Lees om de beurt een regel.

6 Beantwoord de vragen.

a Kies om de beurt een vraagkaartje. Zoek samen in de tekst het antwoord. Kleur het antwoord in de tekst in de kleur van het vraagkaartje.

Waarom is het goed als er een pad in de tuin leeft? Wat doet een pad als het koud wordt? Waarom moet je je handen wassen nadat je een pad vastnam?

Wat zegt het verkeersbord?

b Hoe help je een pad bij de paddentrek? Zet nummers van 1 tot 5.

2 Leg haar in een emmer.
4 Laat de pad vrij. Nu gaat ze naar de vijver.
1 Neem de pad rustig op.
5 Was je handen of doe je handschoen uit.
3 Breng de emmer naar de overkant van de straat.

Schrijf de **doelen** van de les op bord:

- Ik lees hoe en waar de pad leeft.
- Ik lees hoe je zorg draagt voor de pad.
- Ik leer hoe ik antwoorden zoek in een tekst.

Mondelinge vragen

Stel daarna de volgende vragen:

- Waarom schrijft de schrijver deze teksten?
- Wat wil hij ons leren?

Lezen

Laat de leerlingen de tekst een derde keer lezen (**OPDRACHT 7**).

Elke leerling leest voor zichzelf. Zwakke lezers kun je begeleiden in een groepje.

Schriftelijke opdracht

Maak een bord om auto's erop te wijzen dat het paddentrek is (**OPDRACHT 8**).

Evaluatie

Klasgesprek

Evalueer de les- en leerdoelen.

Vul aan (op het bord).

- Wat wisten we al? Wat leerden we?
 - Hoe groeit een pad?
 - Hoe kun je een pad helpen?
 - Wat is de paddentrek? Wie? Waarom? Wanneer?
- Wat zou je nog willen weten over de pad dat niet in de tekst staat?
- Hoe zouden we dat te weten kunnen komen?

De pad

In deze les ...

- lees ik hoe en waar de pad leeft.
- lees ik hoe je zorg draagt voor de pad.
- leer ik hoe ik antwoorden zoek in een tekst.

1 Lees de titel.

VOOR HET LEZEN

- a Waarover gaat de tekst volgens jou? Waarom denk je dat?
- b Wat weet je al over de pad?

2 Luister een eerste keer naar de tekst.

TIJDENS HET LUISTEREN

- a Volg met je vinger of je leeslat.
- b Omkring 1 tot 4 moeilijke woorden.

DE PAD

Zo leef ik.

Ik leef in **het bos, in het park of in een tuin.**

Je ziet mij niet vaak.

Bij dag hou ik me schuil.

- 5 **Dan zit ik in een hol
of onder een steen.**

Ik kan zwemmen,
maar dat doe ik niet vaak.

Op een dag in de lente wil ik eitjes leggen.

- 10 **Dan ga ik naar een vijver of een sloot.**

Ik trek niet alleen op pad.
Alle padden kruipen uit hun hol!
Dat is de paddentrek.

Soms zie je twee padden op elkaar.

- 15 **Mijn papa krijgt een lift
op de rug van mijn mama.**
Mijn mama is veel groter dan mijn papa.

LIFT

In het begin ben ik nog geen pad.
Dat gaat stap voor stap.

20 Mijn mama legt een **snoer van eitjes** in het water.

Daar zit slijm rond. Zo blijven de eitjes samen.
Als ik uit het ei kom, ben ik een **dikkop**.
Na een tijd krijg ik pootjes. Mijn staart valt af.
Ik kruip uit het water, op zoek naar een bos.

25 Nu ben ik een **pad**!

WINTERSLAAP

Zo draag je zorg voor de pad.

Woont er een pad in jouw tuin?

Dat is goed.

De pad eet slakken op.

30 Als het koud wordt, **zoekt de pad een warm plekje**.

Leg een hoop takken bij elkaar.
Daar slaapt de pad tot het weer warm wordt.
Zie je dit bord in de straat?
Het bord zegt:

35 **“Let op, rij de pad niet plat!”**

Hier kruipt de pad de straat op.
Rij traag met de auto.

Wil je de pad helpen?

Zoek een plek waar padden de straat op gaan.

40 Hier zijn wat tips:

- Neem de pad rustig op.
- Leg haar in een emmer.
- Breng de emmer naar de overkant van de straat.
- Laat de pad vrij. Nu gaat ze naar de vijver.

45 - Was je handen of doe je handschoen uit.

Op de huid van de pad zit gif.

Dat gif smaakt erg vies.

Veel dieren lusten het niet.

Voor de mens kan het gif geen kwaad.

Meer weten?

Een dier in het bos,
Liesbeth Van Bogaert,
De Eenhoorn

NA HET LUISTEREN

- c Trek een lijn onder één stukje tekst waarin iets staat wat je nog niet wist over de pad.
- d Hoe kun je de pad helpen?
- e Wat wist je nog niet over de pad?

- 3 Lees het eerste deel van de tekst (*Zo leef ik.*) een tweede keer.
Lees om de beurt een regel.

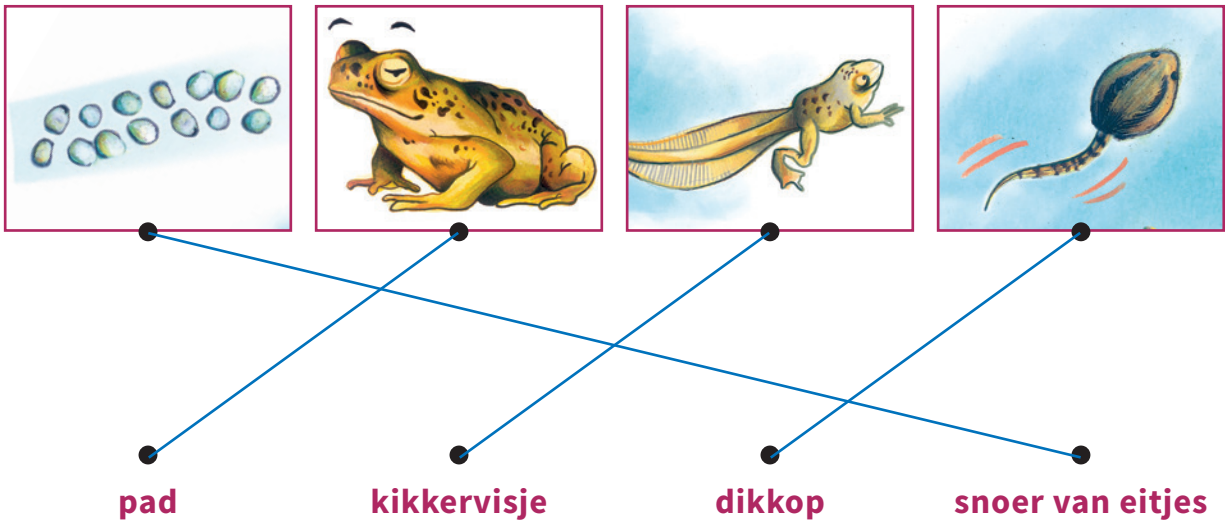
- 4 Beantwoord de vragen.

- a Kies om de beurt een vraagkaartje.
Zoek samen in de tekst het antwoord.
Kleur het antwoord in de tekst in de kleur van het vraagkaartje.

- b Hoe groeit een pad? Verbind elke tekening met de juiste naam.

- 5 Lees het tweede deel (*Zo draag je zorg voor de pad.*) een tweede keer. Lees om de beurt een regel.

- 6 Beantwoord de vragen.

- a Kies om de beurt een vraagkaartje. Zoek samen in de tekst het antwoord. Kleur het antwoord in de tekst in de kleur van het vraagkaartje.

- b Hoe help je een pad bij de paddentrek? Zet nummers van 1 tot 5.

- 2 Leg haar in een emmer.
- 4 Laat de pad vrij. Nu gaat ze naar de vijver.
- 1 Neem de pad rustig op.
- 5 Was je handen of doe je handschoen uit.
- 3 Breng de emmer naar de overkant van de straat.

- 7 Lees de tekst een derde keer. Lees de tekst alleen.

- 8 Maak een eigen verkeersbord om auto's erop te wijzen dat het paddentrek is.

